

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Krudy Gyula:*

Cím: *A budai tavasz.*

Forrás: *Magyarország.*

Bp.

1916. XII. 17.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

308

Hely

Idő

"1916"

Személy

Hely

A budai tavasz

Meghökkenve lapul meg egy ködből, decemberi alkonyatból, régen lezárt szobák porából való árnyék a jezsuita-lépcsőn: emberek járnak-kelnek a budai utcákon, ahol más-kor rendes, kísérteties sétáit szokta végezni a multak árnyéka, Hentzi generális.

Estefelé hiába állok meg a régi ház sarkán, ahonnan egykoron a várhegy eldugaszolt barlangjaiból felhangzó dinom-dánomot hallgattam. Lehetséges, hogy alatt a Tabánban pengett a tambura a rác-korosmában, de az elhagyott, ködös estében azt is el lehetett hinni, hogy egy földalatti pincében mulatnak elvárásolt katonák, akik egykor a várat védték és kötelességüket nem teljesítették.

A bástya-sétányon, ahol legtovább tart a napvilág Budán és a vén fákön sokáig nyugtalankodnak őszidőben a madarak, hiába keresem azokat az andalgó párokat, katonás lépésű asszonyokat, merevre gombolt öreg gavallérokat, akik mintegy magasabb megbízatásból végezték itt mindennapi sétájukat. Jöttek, mentek és eltűntek, mintha a Képes Budai Kalendáriumból érkeztek volna, ahol vicceket mondanak ötven esztendő óta, azon fametszet alakjában élnek, amelyeket még a Buda és Vidéke magyar-nadrágos szerkesztője, érzelmes

Erdélyi Gyula rajzoltatott róluk, aki lapja felsegélyezésére majálisokat szokott rendezni a bástyán. A „nyugalmazott generális”, a „hóbortos vén kisasszony”, az „ábrándos bakfis”, a „budai szép asszony”, a „hátleányos mama”, a pepitanadrágos „fogalmazó ur”: e régi kliésék a bástyasétányról hová lettek? Hol van az a karneol-inggombos öregur, aki arról volt nevezetes, hogy életében csak egyetlen egyszer volt Pesten? A hajporos, pókháló finomságu, imakönyvben hervadó virág: X. grófné, aki a legjobb cipőt viselte a Várban és a főutcai könyvkereskedésben minden új magyar könyvet megvásárolt? A lépcső, amelyet egykor azzal a megjegyzéssel mutogattak a budaiak, hogy erre ment le Erzsébet királyné fiatal menyecske korában a városmajor felé, ahol gyermekei nyaraltak; és ugyancsak ez uton távozott egy ködös estén Blaháné is a budai várból, miután Ferenc Józsefnek magyar nőtáka énekelt?

Bejárom a helyeket, ahol még minden a régi és régebbi királyokra emlékeztet. Mintha már mozognának a feledékeny falak és még feledékenyebb emberek, hogy arculatukat átalakítsák az új király kedvére. A Fejszében egy öreg törzsvendég e héten lenyiratta a császár-szakállát.

A Mátyás-templom, amely eszünkint oly nyugodalmasan vetette árnyékát a városrészre, mintha nem gondolna többé királyi szolgálatra, a régi szent fejedelmek üvegfestményei alatt legfeljebb Pestről elbujdosott szerelmesek esküdtek egymásnak örök hűséget, kalapácsok és mérnökök hangját visszhangozza. Az ábrándos kis cukrászdában, a régi templom környékén, ahol annyi hazugság hangzott el, mint sehol a városban, tán lármas, érzelemtelen, divatos úrnők alkudoznak ablakokra, akik még idáig sohasem jártak Budán. Az egykori szerelmeseknek nem tanácsos mostanában felkeresni a várat és környékét, élelmes pesti ügynökök ácsorognak a setét kapuk alatt, ahol ők máskor csokolózni szoktak, azon ürügy alatt, hogy a hölgy fátyolkáját akarja megigazítani és a lovag letérdelt a cipőzsinór megkötéséhez, miután eleven ember nem járt a tájon.

Buda, amely idáig csak a nagyon öreg embereknek volt kedvelt tartózkodási helyük, ahol a sok vénység között könnyen elrejtözhettek a kutató halál elől; — vagy az egészen fiatal emberek bolyongtak kanyargós, hepehupás utcákon, furcsa boltok kirakatai előtt megálltak, a virágfüzérés vas-kilincseket próbálgatták, amelyeket ő előttük liliommá her-